

Co-funded by the
European Union

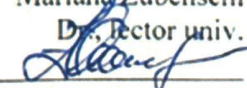

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE
DEPARTAMENTUL ȘTIINȚE SOCIO-UMANISTICE ȘI LIMBI MODERNE

Aprobat: Departamentul ȘSULM Proces-verbal nr. 4 din 02. 02. 2023	Aprobat: CEACS al AMTAP Proces-verbal nr. 4 din 24. 03. 2023
Șef departament, Ludmila LAZAREV, dr., conf. univ. 	Președinte CEACS, Victoria MELNIC, dr., prof. univ., rector AMTAP

CURRICULUM¹
la disciplina
**PSIHOLOGIA COMUNICĂRII:
IDENTITATE ÎN CONTEXTUL EUROPEAN**
(Ciclul I, Licență)

<i>Codul și denumirea domeniului de formare profesională:</i>	<i>0114 Formarea profesorilor; 0215 Muzică; 0216 Arte teatrale; 0211 Tehnici audiovizuale și producție media; 0229 Culturologie; 0212 Design vestimentar și design interior; 0213 Arte plastice, 0214 Arte decorative</i>
<i>Codul și denumirea programului de studiu:</i>	<i>0114.2 Muzică; 0215.1 Interpretare instrumentală (Instrumente cutaste/Pian, Instrumente orchestrale, Instrumente populare, Instrumente muzică ușoară și jazz); 0215.2 Canto (Canto academic, Canto popular, Canto de estradă și jazz); 0215.3 Dirijat (Dirijat coral); 0215.4 Compoziție muzicală (Compoziție muzică academică, Compoziție muzică ușoară și jazz); 0215.5 Muzicologie;</i> <i>0114.13 Dans; 0216.1 Actorie; 0216.2 Regie; 0216.3 Scenografie; 0216.4 Dramaturgie și scenaristică; 0216.5 Teatologie și management teatral; 0216.6 Coregrafie; 0211.1 Regie film și TV; 0211.2 Imagine film și TV; 0211.4 Producție film și TV; 0229.1 Culturologie;</i> <i>0212.1 Modă-design vestimentar; 0212.2 Design interior; 0213.1 Pictură; 0213.2 Grafică; 0213.3 Sculptură; 0213.4 Istoria și teoria artelor plastice; 0214.1 Arte decorative aplicate (Tapiserie artistică, Ceramică artistică, Metal artistic)</i>
<i>Forma de învățământ:</i>	cu frecvență

Autor:
Mariana Zubenschi
Dr., rector univ.

(semnătura)

Chișinău, 2023

¹ Curriculum disciplinar (model), aprobat de Senatul AMTAP, proces-verbal No. 5 din 23.12.

CZU 316.77(073)

Z 91

PSIHOLOGIA COMUNICĂRII: IDENTITATE ÎN CONTEXT EUROPEAN
Curriculum

Autor: **MARIANA ZUBENSCHI**, doctor în psihologie,
conferențiar universitar, Departamentul Științe Socio- Umanistice
și Limbi Moderne

Recenzenți: **TATIANA COMENDANT**, doctor în sociologie,
conferențiar universitar, Prorector activitate
științifică și de creație, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

CAROLINA PERJAN, doctor în psihologie,
profesor universitar, Universitatea Americană din Moldova

Aprobat de către Consiliul de Evaluare și Asigurare a Calității Studiilor al Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Republica Moldova, proces-verbal nr. 4 din 24.03.2023

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Zubenschi, Mariana.

Psihologia comunicării: identitate în contextul european : Curriculum : (Ciclul 1, Licență) /
Mariana Zubenschi ; Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Academia de Muzică, Teatru și Arte
Plastice, Departamentul Științe Socio-Umanistice și Limbi Moderne. – Chișinău : [AMTAP], 2023. –
25 p. : tab.

Cerințe de sistem: PDF Reader.

Aut. indicat pe verso f. de tit. – Referințe bibliogr.: p. 19-21. – Finanțat de Uniunea Europeană.

ISBN 978-9975-3597-8-8 (PDF).

316.77(073)

Z 91

CUPRINS

I.	PRELIMINARII	4
II.	COMPETENȚE GENERALE ALE DISCIPLINEI	6
III.	COMPETENȚE SPECIFICE (FINALITĂȚILE DE STUDIU)	7
IV.	ADMINISTRAREA DISCIPLINEI	8
V.	UNITĂȚI TEMATICE ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR	8
VI.	OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI TEMATICE	10
VII.	ORGANIZAREA LUCRULUI INDIVIDUAL AL STUDENTULUI	14
VIII.	METODE DE PREDARE	17
IX.	EVALUAREA DISCIPLINEI	17
X.	BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ	19
	Anexe:	22
	1. Teme pentru referat	22
	2. Model de evaluare periodică	23
	3. Model de evaluare semestrială	24
	4. Subiectele testului de evaluare semestrială	25

I. PRELIMINARII

Cursul de *"Psihologia comunicării: identitate în context european"* este destinat studenților de la ciclul I al studiilor universitare și urmărește formarea competențelor de bază în domeniul comunicării în context european. Disciplina în cauză este parte a *"Modulului interdisciplinar privind identitatea culturală europeană"*, implementat în cadrul proiectului Erasmus+ Jean Monnet - JMO-2022-MODULE - 101085561 - TEIDCIPEI - „Dezvoltarea identității europene prin cultură în procesul de integrare europeană”. Curriculumul se bazează pe modelul inovativ Research, Development, and Diffusion (RD&D).

Cursul european al Republicii Moldova, precum și racordarea sistemului învățământului superior din țară la cel european, necesită înțelegerea și conștientizarea atitudinilor și opiniilor față de sine și identitatea europeană, în mediile universitare și o abilitare a tinerilor în arta comunicării și a relațiilor interumane axate pe valorile europene ale demnității umane, egalității, libertății, sustenabilității, integrității, responsabilității sociale etc., fapt care va contribui la orientarea valorică a personalității artistice.

Cursul se adresează studenților care au parcurs, anterior acestuia, cursuri conceptuale din domeniul științelor socio-umanistice, cum ar fi filosofia, etica, unde disciplina *"Psihologia comunicării: identitate în context european"* debutează prima în cadrul *"Modulului interdisciplinar privind identitatea culturală europeană"*, implementat în cadrul proiectului Erasmus+ Jean Monnet TEIDCIPEI.

Unitatea de curs *"Psihologia comunicării: identitate în context european"* se constituie din patru unități de conținut care vizează cadrul conceptual al psihologiei comunicării, sinele și identitatea socială, formele comunicării, aspecte conceptuale ale identității europene și conflictul versus valori identitare europene.

Curriculumul la disciplina dată conține 30 ore (contact direct), dintre care 15 ore de curs, 15 seminare și 60 ore lucru individual.

Comunicarea reprezintă una dintre necesitățile fundamentale, de ordin spiritual ale oamenilor, fiind o modalitate esențială de interacțiune psihosocială, un schimb de mesaje între interlocutori menit să realizeze o relație interumană durabilă pentru a determina menținerea ori modificarea comportamentului individual, de grup și a identității de sine în context european (la nivel micro, mezo și macrosocial).

Arta comunicării este un domeniu complex, pe care oamenii îl exersează continuu, fiind captivați de importanța și complexitatea stabilirii relațiilor sociale eficiente.

Luând în considerare aceste aspecte, menționăm importanța unui curs de *"Psihologia comunicării: identitate în context european"* în cadrul formării universitare a studenților de la ciclul I licență, din domeniul artelor, în scopul cultivării deprinderilor profesionale, dar și formării abilităților și edificarea atitudinilor – convingerilor privind conținutul și arta relaționării umane în context european.

Procesul de predare - învățare se prezintă ca un proces de comunicare, evenimentele implicate fiind emitentul în calitatea sa de sursă de informație, de agent, apoi receptorul reprezentat de cel care percepe, înțelege, acceptă informația și își reglează comportamentul în raport cu semnificația ei și mediul reprezentat de contextul în care se realizează comunicarea, cu efecte asupra eficienței acesteia.

Acest curriculum îndeplinește următoarele funcții:

- conceptualizarea aspectelor specifice cursului *"Psihologia comunicării: identitate în context european"*;
- asigurarea coerenței dintre cursurile de orientare socio-umanistică din cadrul programului de studii și cursurile *"Modulului interdisciplinar privind identitatea culturală europeană"*, între predare – învățare – evaluare și rezultatele curriculare specifice cursului;
- îndrumarea proiectării materialelor curriculare: manuale, ghiduri metodologice, materiale didactice, software educaționale, teste de evaluare.

Prezentul curriculum *"Psihologia comunicării: identitate în context european"* reprezintă baza necesară pentru fundamentarea cunoașterii, înțelegerii și dezvoltării identității culturale europene prin prisma orientărilor valorice profesionale a viitorilor muzicieni, actori și profesii din domeniul artelor

plastice și design prin antrenarea lor în: înțelegerea semnificației comunicării în activitatea profesională, analiza contextelor materiale, temporale, sociale, culturale și ideologice ale identității, explicarea esenței formelor comunicării, analiza factorilor determinanți ai comunicării, evidențierii importanței teoretice și practice a identității Homo Europaeus, argumentarea proceselor ce contribuie la formarea identității de sine și a celei sociale prin categorizare, identificare și comparație socială, interpretarea comportamentului nonverbal al interlocutorului, identificarea barierelor în comunicare, respectarea regulilor comunicării eficiente, exprimarea asertivă și comunicarea în spiritul ascultării active, anihilarea comportamentelor dificile în comunicare, soluționarea conflictelor.

Curriculumul "*Psihologia comunicării: identitate în context european*" este elaborat în conformitate cu cadrul legal, cerințele pieței muncii și nevoile părților interesate de produse și servicii educaționale, pentru a asigura calitatea procesului de predare - învățare. Acest curriculum este aliniat la documentele actuale privind politicile educaționale naționale și internaționale: Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152/2014; Plan - cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II - Master, studii integrate, ciclul III - Doctorat), 2015; Cadrul Național al Calificărilor din Republica Moldova, Hotărârea Guvernului nr. 1016/2017; Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, 2016; Cadrul de referință al curriculum-ului universitar, 2015; Recomandarea Consiliului European din 22.05.2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții; Cadrul de referință al competențelor pentru cultură democratică al Consiliului Europei, 2018; Standardele și liniile directoare (ESG) revizuite la Conferința Ministerială din Erevan din 14-15 mai 2015; Regulamentul de organizare a studiilor de licență (ciclul I) și a studiilor integrate etc.

În procesul de elaborare a curriculumului "*Psihologia comunicării: identitate în context european*", au fost luate în considerare următoarele criterii:

- abordări și tendințe postmoderne în dezvoltarea curriculumului la nivel național și internațional;
- imperativele ajustării curriculumului la nevoile studenților, așteptările angajatorilor și ale societății, în general, precum și responsabilitatea socio-culturală a universității ca furnizor de învățare;
- valențele modulului interdisciplinar în dezvoltarea competențelor profesionale;
- necesitatea asigurării continuității și interconectării între ciclurile de învățământ;
- necesitatea corelării abordărilor intra -/inter-/transdisciplinare cu activitatea didactică etc.

Curriculumul "*Psihologia comunicării: identitate în context european*" prezintă rezultatele scontate descrise în competențele profesionale și transversale, administrarea disciplinei, unitățile tematice și activitățile de învățare - predare și evaluare care vor fi aplicate în cadrul acestui curs, bibliografia recomandată și anexele.

Cadrul conceptual al curriculumului "*Psihologia comunicării: identitate în context european*" a fost conceput ținând cont de diverse abordări, astfel, sincronizându-se în final abordarea psihocentrică (nevoile studenților, ritmul de învățare și dezvoltare ca componente cheie), abordarea sociocentrică (concentrată pe asumarea valorilor democratice, drepturile omului, statul de drept și diversitatea culturală), abordarea individualizată (din punct de vedere al educației incluzive, care urmărește valorificarea tuturor diferențelor și calităților prin dezvoltarea potențialului fiecărui student). Totodată, curriculumul poate fi adaptat sau modificat în funcție de cerințele studenților cu nevoi educaționale speciale.

În elaborarea curriculumului "*Psihologia comunicării: identitate în context european*", ne-am bazat pe următoarele principii:

- principiul învățării temeinice, care se referă la dezvoltarea abilităților de învățare logică, ritmică și a abilităților de autocontrol;
- principiul abordării sistemice și dezvoltării treptate a competențelor, care asigură respectarea particularităților de vârstă, stimulente, interesele studenților și continuitatea conceptuală a cursului;
- principiul axiologic, având ca rezultat crearea unui comportament centrat pe valorile societății democratice și a economiei de piață;
- principiul respectării autonomiei și libertății individuale în exprimarea opiniilor și luarea deciziilor;

- principiul flexibilității, care asigură trasee individuale, posibilitatea individualizării procesului de învățământ la nivel instituțional;
- principiul incluziunii sociale, care asigură inserția profesională, pregătește integrarea socio-profesională la părăsirea sistemului de învățământ, conform cerințelor pieței muncii;
- principiul compatibilității cu reperele și standardele europene în educație etc.

Din perspectiva învățământului tradițional, profesorul este catalogat ca principala sursă emitentă de mesaje care urmează să se reflecte în sistemul receptor, învățământul modern stimulează interacțiunea efectivă între cele două evenimente ale comunicării, iar cel ce învață devenind, în condițiile aplicării unor metode activ participative și sursă emitentă de mesaje pentru profesor, acesta din urmă utilizându-se în evaluarea și restructurarea activității de predare.

Pentru înțelegerea cu claritate a valorilor conținute de acest curriculum facem precizarea că în literatura de specialitate se identifică și se acceptă existența a cel puțin două categorii de competențe majore și tipuri de competențe asociate fiecărui tip:

- a) transversale/generice - cognitive, sociale/interpersonale și de dezvoltare personală;
- b) profesionale - generale și de specialitate.

Particularizând la domeniul profesional pe care îl avem în vedere, vom socoti drept centrale următoarele categorii de competențe:

- (1) vocaționale – definite drept abilități de comunicare, de cunoaștere a persoanelor și a identităților culturale prin observarea limbajului nonverbal și dezvoltarea capacităților de comunicare;
- (2) psihologice - exprimând cunoașterea și conștientizarea importanței identității și comunicării în relațiile interumane și în special în relațiile artist – spectator și mentor - discipol.
- (3) sociale - reflectate în capacitățile de proiectare a strategiilor de comunicare eficientă și constructivă, gestionarea situațiilor complexe din viața socială, control și monitorizare a interacțiunilor cu persoane ce pot împărtăși diverse valori culturale și identitare.

Studentii urmează să-și perfecționeze cunoștințele și să demonstreze capacități de cercetare prin elaborarea proiectelor individuale și în echipă atât pentru orele de curs, cât și pentru orele de seminar (prezentări PPT, comentarii, minieseuri, postere, studii de caz, teste de evaluare).

Pentru realizarea lucrului individual la disciplină, studenților li se recomandă accesul la Internet și utilizarea mai multor platforme educaționale și aplicații digitale: Adobe, Piktochart, Desygner, Padlet, Jamboard, Google Classroom, PowerPoint, Prezentare Google Slides, Jamboard, Learning Apps, Canva, Wakelet, Google forms, Quizlet, Knowt ș.a.

Curriculumul se adresează studenților AMTAP, dar poate servi drept ghid pentru profesori, reprezentanții societății civile, precum și pentru factorii de decizie din domeniul educației și culturii, interesați de tematica cursului și este potrivit atât pentru studiile cu frecvență, format hibrid, cât și la distanță.

II. COMPETENȚE GENERALE ALE DISCIPLINEI

Competențe profesionale:

CP1. Acumularea cunoștințelor teoretice fundamentale în domeniul artei muzicale, artelor plastice și a artelor teatrale, bazate pe contextul cultural și istoric, național, european și universal.

Competențe transversale:

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă;

CT2. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă pluridisciplinară și aplicarea de tehnici de comunicare, relaționare în munca eficientă din cadrul echipei.

CT3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare, a surselor informaționale în limba română și în limbi de circulație internațională; aplicarea eficientă a noilor softuri educaționale în domeniul educației muzicale.

III. COMPETENȚE SPECIFICE (FINALITĂȚILE DE STUDIU)

Prin studierea disciplinei studenții vor fi capabili la nivel de:

1. Cunoaștere și înțelegere:

- să-și aprofundeze cunoștințele teoretice fundamentale în domeniile psihologiei comunicării și a studiilor identitare;
- să cunoască, să înțeleagă și să utilizeze adecvat conceptele fundamentale din domeniul comunicării sociale în procesul de interacțiune umană;
- să identifice orientări valorice și culturale ale identității europene;
- să definească principalele categorii ale disciplinei;
- să cunoască și să descrie ierarhiile sinelui în psihologie;
- să cunoască esența și formele comunicării;
- să identifice factorii de context și mediu ce influențează identitatea;
- să reproducă conceptele cheie, definițiile, noțiunile de bază din domeniul psihologiei comunicării și a identității în context european;
- să utilizeze adecvat conceptele: ego, identitate, reflexibilitate, stimă de sine, interferențe, discriminare, prejudiciu, conformitate, canal, cod de comunicare, feedback, bariere în comunicare, exprimare asertivă, ascultare activă, comportamente dificile în comunicare;
- să cunoască teoriile axate pe interpretarea psihologică a conceptului de Sine (teoria propriul-ului sau complementaritatea Sine - Ego după G.W. Allport și stadialitatea în evoluția "propriului", teoria tendinței realizării sinelui sau "persoana cu funcționare completă" după C. Rogers, teoria psihosocială a dezvoltării personalității după E. Erikson și teoria creșterii sinelui prin speranța activă și autoperfecțiune morală după E. Fromm);
- să elucideze importanța perspectivei umaniste - culturale ghidată de teoria creșterii sinelui prin speranța activă și autoperfecțiune morală după E. Fromm;
- să asimileze metode și tehnici de soluționare a conflictelor;
- să cunoască regulile de interpretare a limbajului nonverbal și semnificația diferitelor elemente nonverbale;
- să înțeleagă rolul comunicării eficiente în activitatea vocațională;
- să explice esența și semnificația ascultării active și exprimării asertive în comunicare;
- să ilustreze diferențele specifice dintre diferite comportamente dificile în comunicare;
- să explice strategiile de comunicare cu persoanele cu comportamente dificile și deviate;
- să cunoască tehnicile de comunicare eficientă.

2. Aplicare:

- să analizeze corelația funcțională dintre Ego și identitate;
- să comenteze din perspectiva propriei așteptări valențele unei comunicări eficiente și asertive;
- să analizeze contextul material, temporal, social, cultural și ideologic ce contribuie la formarea identității europene;
- să aplice teoria identității de sine în argumentarea semnificației de identitate europeană;
- să compare diverse aspecte ale comunicării (scrise, orale, nonverbale, interpersonale etc.) din mai multe perspective, inclusiv în contextul identitar european;
- să demonstreze capacități de cercetare fundamentală și aplicativă, de sintetizare a studiilor complexe în domeniul psihologiei comunicării;
- să identifice și să argumenteze apartenența unui enunț la o formă a comunicării;
- să aplice terminologia specifică psihologiei comunicării în analiza mesajelor și a relațiilor umane;
- să analizeze importanța rezilienței sociale în formarea identității sociale;
- să analizeze comunicarea de grup, comunicarea de masă și comunicarea publică;
- să analizeze factorii ce determină blocaje/bariere în comunicare prin raportarea la diversitatea teoretică și metodologia specifică.

3. Integrare:

- să dezvolte orientări valorice și culturale ale identității europene;
- să aplice tehnici specifice de comunicare;
- să elaboreze strategii de soluționare a conflictelor în diverse contexte socio-culturale;
- să adapteze conținuturile, strategiile și tacticile de comunicare la necesitățile interlocutorilor, în raport cu diferențele de vârstă, gen, statut social sau profesional;
- să proiecteze activități în vederea dezvoltării competențelor comunicative;
- să dezvolte o atitudine responsabilă față de interlocutor în particular și actul comunicativ în general;
- să respecte diferențele de vârstă, gen, cultură, statut social și profesional în comunicare.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

FACULTATEA ARTĂ MUZICALĂ

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P	I			
Conform planului de studii	II	III	60	30	30	15	15	-	-	examen	2	Zubenschi M.
Total pe disciplină			60	30	30						2	

Notă *: C = curs, S = seminar, L = ore de laborator, practice, I – ore individuale asistate de profesor.

FACULTATEA ARTĂ TEATRALĂ, COREOGRAFICĂ ȘI MULTIMEDIA

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P	I			
Conform planului de studii	II/III	III/ V	60	30	30	15	15	-	-	examen	2	Zubenschi M.
Total pe disciplină			60	30	30						2	

Notă *: C = curs, S = seminar, L = ore de laborator, practice, I – ore individuale asistate de profesor.

FACULTATEA ARTE PLASTICE, DECORATIVE ȘI DESIGN

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P	I			
-	II	III	60	30	30	15	15	-	-	examen	2	Zubenschi M.
Total pe disciplină			60	30	30						2	

Notă *: C = curs, S = seminar, L = ore de laborator, practice, I – ore individuale asistate de profesor.
Cursul urmează a fi introdus în planul de studii.

IV. UNITĂȚI TEMATICE ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr.	Unități tematice	Numărul de ore			
		Contact direct		Studiu individ	Total
		C	S		
	Anul I, semestrul 1				

1.	Modulul I. Sinele și identitatea socială I.1. Conceptul de Sine, definiție și caracterizare generală. I.2. Ego și identitate (raționamentul biografic al Sinelui, narațiune și reflexivitate). I.3. Teorii ale Sinelui (teoria propriul-ului sau complementaritatea Sine-Ego după G.W. Allport, teoria tendinței realizării sinelui sau ”persoana cu funcționare completă” după C. Rogers, teoria psihosocială a dezvoltării personalității după E. Erikson și teoria creșterii sinelui prin speranța activă și autoperfecțiune morală după E. Fromm). I.4. Sinele ca autor al propriei biografii (imaginea și stima de sine). Sinele ca actor social (imaginea și reputația socială), simboluri reprezentative ale identității europene.	4	4	6	14
2.	Modulul II. Cadrul conceptual și formele comunicării II.1. Dimensiuni psihologice și factori determinanți ai comunicării. II.2. Forme ale comunicării (comunicarea de tip verbal, nonverbal, interpersonală, mediatizată, esopică și altele). II.3. Nivele ale comunicării umane (intrapersonală, interpersonală, în grup, publică și comunicarea de masă). II.4. Blocaje și tehnici de comunicare (noțiuni de blocaj/barieră de comunicare, tipologia barierelor de comunicare, ciclul de învățare a comunicării verbale, surse de erori în comunicare, strategii de eliminare a barierelor în comunicare). II.5. Identitatea europeană prin prisma dimensiunilor psihologice ale comunicării, formelor și nivelelor sale.	5	5	10	20
3.	Modulul III. Perspective sociopsihologice: aspecte conceptuale ale identității europene III.1. Înțelegerea procesului de creare a identității europene (categorizare, identificare și comparație socială, teoria identității sociale - SIT). III.2. Homo Europaeus și conceptul de identitate multiplă. III.3. Comunicarea și cultura - atribute ale identității europene. III.4. Traumă, reziliență socială și criză în comunicare.	3	3	8	14
4.	Modulul IV. Conflict versus valori identitare europene (echitate, incluziune, oportunitate etc.) IV.1. Aspecte psihologice ale conflictului. IV.2. Prejudecăți, discriminare și stereotipuri în comunicare (prejudecăți automate, flagrante și subtile, test de asociere implicită, orientare către dominanță socială, discriminare, model de conținut stereotip, stereotipuri). IV.3. Conformitate și supunere (norme descriptive, influență informațională, influență normativă). IV.4. Metode și tehnici de soluționare a conflictelor.	3	3	6	12
	Total semestrul I	15	15	30	60
TOTAL: 60					

V. OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI TEMATICE

Nr.	<i>Obiectivele de referință</i>	<i>Unități tematice</i>
Modulul I. Sinele și identitatea socială		
I.1.	<ul style="list-style-type: none"> - să explice semnificația conceptului de Sine; - să cunoască și să descrie principiul ierarhiei sinelui în psihologie; - să analizeze sinele din perspectiva identității personale și sociale. 	I.1. Conceptul de Sine, definiție și caracterizare generală.
I.2.	<ul style="list-style-type: none"> - să analizeze relația funcțională dintre Ego și identitate; - să explice esența raționamentului biografic al sinelui, narațiunii și reflexivității în formarea și expresia identității personale și sociale; - să identifice factorii de context și mediu ce influențează identitatea; - să analizeze contextul material, temporal, social, cultural și ideologic al identității. 	I.2. Ego și identitate raționamentul biografic al Sinelui, narațiune și reflexivitate).
I.3.	<ul style="list-style-type: none"> - să analizeze teoria propriul-ului sau complementaritatea Sine-Ego după G.W.Allport și stadialitatea în evoluția "propriului"; - să cunoască și să interpreteze în mod adecvat termenii: copilărie timpurie, identitate corporală, identitate de sine, respect față de sine, extensia Eului, Eul ca factor rațional, persoana cu funcționare completă, acceptare, încredere, rușine, inferioritate, intimitate, difuzie; - să analizeze funcțiile teoriei tendinței realizării sinelui sau "persoana cu funcționare completă" după C. Rogers; - să descrie stadiile teoriei psihosociale a dezvoltării personalității după E. Erikson; - să elucideze importanța perspectivei umaniste - culturale ghidată de teoria creșterii sinelui prin speranța activă și autoperfecțiune morală după E. Fromm. 	I.3. Teorii ale Sinelui (teoria propriului sau complementaritatea Sine-Ego după G.W. Allport, teoria tendinței realizării sinelui sau "persoana cu funcționare completă" după C. Rogers, teoria psihosocială a dezvoltării personalității după E. Erikson și teoria creșterii sinelui prin speranța activă și autoperfecțiune morală după E. Fromm).
I.4.	<ul style="list-style-type: none"> - să analizeze conceptul de Sine ca reflexie a identității personale prin prisma noțiunilor de imagine de sine și stimă de sine; - să cunoască și să interpreteze în mod adecvat termenii: Sinele, identitate de sine, imagine de sine, imagine socială, actor social, reputație socială, reprezentativitate simbolică; - să analizeze funcțiile Sinelui ca actor social. 	I.4. Sinele ca autor al propriei biografii (imaginea și stima de sine). Sinele ca actor social (imaginea și reputația socială), simboluri reprezentative ale identității europene.

Modulul II. Cadrul conceptual și formele comunicării

II.1.	<ul style="list-style-type: none">- să explice conceptul și definiția de comunicare, mesaj, context al comunicării;- să cunoască și să descrie reperele evolutive ale științelor comunicării;- să analizeze unitățile și caracteristicile comunicării;- să explice esența factorilor psihologici, cognitivi și sociali în comunicare și să cunoască factorii ce influențează codul și canalul de comunicare;- să identifice factorii de context și mediu ce influențează actul de comunicare;- să cunoască și să utilizeze în mod adecvat termenii: semn lingvistic, cod lingvistic, limbă, limbaj, vorbire, abilitate, dialog, interviu.	II.1. Dimensiuni psihologice și factorii determinanți ale comunicării.
II.2	<ul style="list-style-type: none">- să analizeze funcțiile limbajului verbal să descrie funcția de reprezentare, apel și de expresie a actului de comunicare;- să definească și să explice noțiunea și funcțiile limbajului nonverbal;- să explice semnificația poziției corpului uman în contextul comunicării nonverbale;- să cunoască indicatori de decodare a expresiei faciale, de analiză a limbajului ochilor și să utilizeze regulile de interpretare a limbajului nonverbal;- să descrie formele și mecanismele socializării;- să aprecieze rolul comunicării de grup în procesul educațional;- să definească și să explice noțiunea comunicare scrisă;- să descrie regulile comunicării scrise,- de redactare a unei scrisorii de intenție/motivație, a unui curriculum vitae;- să argumenteze rolul comunicării online în activitatea artistică.	II.2. Forme ale comunicării (comunicarea de tip verbal, nonverbal, interpersonală, mediatizată, esopică și altele).

<p>II.3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să argumenteze relația dintre comunicarea intrapersonală și interpersonală; - să analizeze corelația funcțională dintre comunicarea intrapersonală și interpersonală comunicarea de grup, comunicarea de masă și comunicarea publică; - să analizeze comunicarea interpersonală; - să explice funcțiile comunicăriiinterpersonale în procesul educațional; - să fundamenteze și să elaboreze strategii de comunicare în grup, publică și de masă. 	<p>II.3. Nivele ale comunicării umane (intrapersonală, interpersonală, în grup, publică și comunicarea de masă).</p>
<p>II.4.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să definească și să explice noțiunea de barieră/blocaj al comunicării, factorii ce determină blocaje/bariere în comunicare și tipologia blocajelor/barierelor în comunicare; - să descrie ciclul învățării comunicării verbale, avantajele, dezavantajele comunicării verbale și aspectele comunicării verbale în situații conflictuale; - să analizeze contextul material, temporal, social, cultural și ideologic ce influențează actul de comunicare și să determine sursele de eroare în comunicare; - să prezinte bariere în comunicarea umană determinate de factorii interni și externi, cât și barierele în comunicare datorate poziției emițătorului și receptorului; - să fundamenteze și să elaboreze strategii de eliminare a barierelor în comunicare. 	<p>II.4. Blocaje și tehnici de comunicare (noțiune de blocaj/barieră de comunicare, tipologia barierelor de comunicare, ciclul de învățare a comunicării verbale, surse de erori în comunicare, strategii de eliminare a barierelor în comunicare).</p>
<p>II.5.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să descrie dimensiunile psihologice ale comunicării ce reflectă identitatea europeană; - să analizeze contextul material, temporal, social, cultural și ideologic ce contribuie la formarea identității europene; - să prezinte bariere în comunicarea umană în spațiul european determinate de factorii interni și externi, cât și barierele în comunicare datorate contextelor materiale, temporale, sociale, culturale și ideologice. 	<p>II.5. Identitatea europeană prin prisma dimensiunilor psihologice ale comunicării, formelor și nivelelor sale.</p>

Modulul III. Perspective sociopsihologice: aspecte conceptuale ale identității europene		
III.1.	<ul style="list-style-type: none"> - să descrie procesul de creare a identității europene; - să argumenteze procesele ce contribuie la formarea identității sociale (categorizare, identificare și comparație socială); - să aplice teoria identității de sine în argumentarea semnificației de identitate europeană. 	III.1. Înțelegerea procesului de creare a identității europene (categorizare, identificare și comparație socială, teoria identității sociale - SIT).
III.2.	<ul style="list-style-type: none"> - să definească conceptul de identitate multiplă; - să prezinte aspectele multiculturale și transculturale ale identității Homo Europaeus; - să argumenteze importanța teoretică și practică a identității Homo Europaeus. 	III.2. Homo Europaeus și conceptul de identitate multiplă.
III.3.	<ul style="list-style-type: none"> - să redea noțiunile de comunicare și cultură ce influențează identitatea europeană; - să descrie diverse situații ce țin de comunicare multiculturală ce contribuie la formarea identității europene; - să argumenteze în ce mod cultura favorizează comunicarea pe orizontală, precum și geneza identităților personale, comunitar - civice, regionale, multiple de care poate beneficia o viitoare federație a Europei. 	III.3. Comunicarea și cultura - atribut al identității europene.
III.4.	<ul style="list-style-type: none"> - să definească și să explice noțiunile de traumă, reziliență socială și criză; - să prezinte diverse studii de caz ce au generat crize în comunicare; - să cunoască importanța rezilienței sociale în formarea identității sociale. 	III.4. Traumă, reziliență socială și criză în comunicare.
Modulul IV. Conflict versus valori identitare europene (echitate, incluziune, oportunitate etc.)		
IV.1.	<ul style="list-style-type: none"> - să definească și să explice noțiunile de conflict, generator de conflict, tipurile de comportamente în conflict; - să cunoască și să analizeze tipologia conflictelor, structura și dinamica conflictului; - să analizeze particularitățile conflictelor în mediile sociale. 	IV.1. Aspecte psihologice ale conflictului.

IV.2.	<ul style="list-style-type: none"> - să redea noțiunile de prejudecată, discriminare și stereotipuri ce influențează identitatea; - să cunoască și să analizeze diverse situații ce țin de prejudecăți automate, flagrante și subtile, orientare către dominanță socială, discriminare, stereotipuri; - să aplice testul de asociere implicită; - să elaboreze strategii de diminuare a efectelor emoționale negative ale conflictului. 	IV.2. Prejudecăți, discriminare și stereotipuri în comunicare (prejudecăți automate, flagrante și subtile, test de asociere implicită, orientare către dominanță socială, discriminare, model de conținut stereotip, stereotipuri).
IV.3.	<ul style="list-style-type: none"> - să definească conceptele și noțiunile de conformitate, supunere, norme descriptive, influență informațională, influență normativă; - să prezinte aspectele axate pe influența informațională și normativă în comunicare; - să formuleze necesitate evidențierii importanței practice a conformității în comunicare și supunerii în situații de conflict. 	IV.3. Conformitate și supunere (norme descriptive, influență informațională, influență normativă).
IV.4.	<ul style="list-style-type: none"> - să cunoască și să analizeze metode și tehnici de soluționare a conflictelor: prin negociere, mediere și cooperare; - să definească și să explice noțiunile de: hartăa conflictului, negociere, mediere; - să elaboreze strategii de diminuare a efectelor emoționale negative ale conflictului. 	IV.4. Metode și tehnici de soluționare a conflictelor. Metode și tehnici de soluționare a conflictelor: harta conflictului. Metode și tehnici de soluționare a conflictelor: negociere, mediere, cooperare. Metode și tehnici de soluționare a conflictelor: negocierea (metoda Victorie-Victorie). Diminuarea efectelor emoționale negative ale conflictului: eliberarea de tensiune emoțională post și conflict; pozitivarea consecințelor negative ale conflictului.

V. ORGANIZAREA LUCRULUI INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

<i>Nr</i>	<i>Unități tematice</i>	<i>Lucrul individual al studenților</i>	<i>Ore</i>
1.	I.1. Conceptul de Sine, definire și caracterizare generală.	Consultarea bibliografiei recomandate.	1

2.	I.2. Ego și identitate (raționamentul biografic al Sinelui, narațiune și reflexivitate).	Elaborarea unui poster la tema ” <i>Ego și identitate</i> ”, drept sarcină individuală și împărtășirea documentului pe Google Classroom, cu ajutorul https://www.adobe.com/express/crea-te/poster .	1
3.	I.3. Teorii ale Sinelui (teoria propriul-ului sau complementaritatea Sine-Ego după G.W. Allport, teoria tendinței realizării sinelui sau ”persoana cu funcționare completă” după C. Rogers, teoria psihosocială a dezvoltării personalității după E. Erikson și teoria creșterii sinelui prin speranța activă și autoperfecțiune morală după E. Fromm).	Elaborarea pe www.canvas.com a unei cărți de vizită personale, cu elucidarea unui mic rezumat despre reprezentarea Sinelui și împărtășirea sa pe Google Classroom.	2
4.	I.4. Sinele ca autor al propriei biografii (imaginea și stima de sine). Sinele ca actor social (imaginea și reputația socială), simboluri reprezentative ale identității europene.	Documentarea pe baza literaturii bibliografice recomandate. Crearea unui infografic în echipăcu tematica ”Simbolurireprezentative ale identității europene” cu ajutorul aplicației Piktochart la https://piktochart.com/	2
5.	II.1. Dimensiuni psihologice și factori determinanți ai comunicării.	Studierea articolelor științifice recomandate.	1
6.	II.2. Forme ale comunicării (comunicarea de tip verbal, nonverbal, interpersonală, mediatizată, esopică și altele).	Studierea bibliografiei obligatorii la tema respectivă.	1
7.	II.3. Nivele ale comunicării umane (intrapersonală, interpersonală, în grup, publică și comunicarea de masă).	Scrierea unui rezumat peInstagram Story sau Facebook ce ține de nivelele comunicării umane (intrapersonală,interpersonală, în grup, publică și comunicarea de masă) și evaluarea impactului acestora (numărul devizualizări, forme și stil de exprimarescrisă, comentarii).	2
8.	II.4. Blocaje și tehnici de comunicare.	Documentarea pe baza literaturii bibliografice recomandate. Crearea unui infografic cu tematica ”Blocaje și tehnici de comunicare” cu ajutorul aplicației Piktochart la https://piktochart.com/ .	2

9.	II.5. Identitatea europeană prin prisma dimensiunilor psihologice ale comunicării, formelor și nivelelor sale.	Descrierea unui studiu de caz ce ține de dimensiunile psihologice ale comunicării în context european.	2
10.	III.1. Înțelegerea procesului de creare a identității europene (categorizare, identificare și comparație socială, teoria identității sociale - SIT).	Comunicarea și prezentarea rezumatului tematic cu ajutorul aplicației Desygner https://desygner.com/ .	2
11.	III.2. Homo Europaeus și conceptul de identitate multiplă.	Documentarea pe baza literaturii bibliografice recomandate. Crearea unui clip infografic cu tematica ”Homo Europaeus și conceptul de identitate multiplă” în echipă cu ajutorul aplicației Piktochart https://piktochart.com/ .	2
12.	III.3. Comunicarea și cultura - atribute ale identității europene.	Studierea bibliografiei recomandate la tema ”Comunicarea și cultura - atribute ale identității europene”.	2
13.	III.4. Traumă, reziliență socială și criză în comunicare.	Studiul de caz la tema ”Traumă, reziliență socială și criză în comunicare” și prezentarea acestuia pe Padlet www.padlet.com .	2
14.	IV.1. Aspecte psihologice ale conflictului.	Documentare și analiză. Descrierea unui studiu de caz.	2
15.	IV.2. Prejudecăți, discriminare și stereotipuri în comunicare (prejudecăți automate, flagrante și subtile, test de asociere implicită, orientare către dominanță socială, discriminare, model de conținut stereotip, stereotipuri).	Studiul de caz în echipă cu ajutorul aplicației Jamboard la tema ”Prejudecăți, discriminare și stereotipuri în comunicare” și prezentarea acestuia pe https://workspace.google.com/products/jamboard/ .	2
16.	IV.3. Conformitate și supunere (norme descriptive, influență informațională, influență normativă).	Simularea unei situații axate pe influența informațională în comunicare prin elaborarea unui dialog în echipă și prezentarea acestuia în cadrul seminarului.	2
17.	IV.4. Metode și tehnici de soluționare a conflictelor.	Prezentare rezumatului tematic selectat din lista de comunicări (vezi anexa 1) pe Google Slides sau în format Power Point.	2
Total			30

VI. METODE DE PREDARE

Metode și didactice:

- *expozitive*: prelegerea, explicația, povestirea, demonstrarea, examinarea, expunerea;
- *interogative*: conversația euristică, discuția, dialogul, dezbateră;
- *centrate pe student*: studiul de caz, jocul de rol, brainstormingul, activități în echipe de învățare, discuția în grup, simularea de caz/situație, dramatizarea.

Tehnici didactice bazate pe:

- *rezolvarea de probleme* (sinteza de hărți gnostice sau mind mapping, problematizarea, , învățarea prin categorisire);
- *pe comunicare* (rezumare, prezentarea, demonstrarea, metoda grupurilor de experți);
- *prin cooperare* (cercetare aplicată în grup, metode activ-participative: brainstormingul etc.);
- *pe experiență* (observarea sistematică și independentă, cercetare aplicată individuală studiul de caz, lucrul cu manuale și sursele bibliografice, proiectul, portofoliul).

Mijloace de învățământ:

- *didactice*: suportul de curs la disciplină, prezentări PowerPoint /Prezentări Google, articole de specialitate, materiale didactice (fișe, tabele, scheme, postere), video-uri (pe Youtube), podcasturi, activități de învățare-autoevaluare pe platforme digitale (Google Classroom, LearningApps, Piktochart, Desygnr, Padlet, Canva, Wakelet, Quizziz, Jamboard ș.a.).
- *tehnice*: notebook, retroproiector, cameră video, boxe, microfon, instrumente de conferințe web (Google Meet).

Forme de organizare a activității studenților: frontală, individuală, în grup/echipă.

VII. EVALUAREA DISCIPLINEI

1. Tipurile, modalități și forme de evaluare

Tipul evaluării	Perioada evaluării	Modalități și forme de evaluare	Ponderea din nota finală
Evaluare curentă	Pe parcursul semestrului	<ul style="list-style-type: none">• răspuns oral în cadrul seminarelor și online cu ajutorul Google Classroom;• prezentarea rezumatului tematic în format PPT (comunicare) și/sau cu elemente de video;• analiza articolului științific recomandat prin elaborarea unui rezumat al său;• prezentarea portofoliului individual de sarcini de pe Google Classroom.	60 %

Evaluare periodică	Evaluare primară (modulele I și II); Evaluare secundară (modulele III și IV).	Teste sumative de evaluare primară și secundară pe Google Forms.	
Evaluare semestrială	În cadrul sesiunii de iarnă	Examen	40 %

2. Criteriile de apreciere a cunoștințelor / deprinderilor

Notă	Pentru a obține o notă respectivă:
10 (A)	Studentul cunoaște 100 – 91% din conținuturile curriculumului. Studentul demonstrează: <ul style="list-style-type: none"> - studierea integrală a surselor bibliografice recomandate; - competențe practice, dezvoltate de unitățile de curs; - originalitate și calitate a soluțiilor identificate; - lucru independent considerabil.
9 (B)	Studentul cunoaște 90 – 81 % din conținuturile curriculumului. Studentul demonstrează: <ul style="list-style-type: none"> - studierea integrală a surselor bibliografice recomandate; - competențe de analiză și interpretare; - creativitate și aptitudini în aplicarea cunoștințelor dobândite; - lacune, imprecizii neesențiale/ neesențiale privind conținuturile asimilate, abilitățile de analiză și de interpretare.
8 (C)	Studentul cunoaște 80 – 71 % din conținuturile curriculumului. Studentul demonstrează: <ul style="list-style-type: none"> - studierea surselor bibliografice recomandate în proporție de 80%; - competențe de analiză și interpretare; - aptitudini în aplicarea cunoștințelor dobândite; - lacune, imprecizii privind conținuturile asimilate, abilitățile de analiză și de interpretare; - lacune privind activitatea independentă.
7 (D)	Studentul cunoaște 70 – 61 % din conținuturile curriculumului. Studentul demonstrează: <ul style="list-style-type: none"> - studierea surselor bibliografice recomandate în proporție de 70% - 60%; - competențe de analiză și interpretare; - capacitate medie de argumentare; - lacune, imprecizii considerabile privind conținuturile asimilate, abilitățile de analiză și de interpretare.
6 (E)	Studentul cunoaște 60 – 51 % din conținuturile curriculumului. Studentul demonstrează: <ul style="list-style-type: none"> - studierea surselor bibliografice recomandate în proporție de 50%;

	<ul style="list-style-type: none"> - aptitudini slabe în aplicarea cunoștințelor dobândite; - lacune, imprecizii destul de considerabile privind conținuturile asimilate, abilitățile de analiză și de interpretare.
5 (E)	<p>Studentul cunoaște 50 – 41 % din conținuturile curriculumului.</p> <p>Studentul demonstrează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studierea surselor bibliografice recomandate în proporție de 40%; - competențe minime cognitive, aplicative, atitudinale; - incapacitate de argumentare; - lacune, imprecizii destul de considerabile privind conținuturile asimilate.
4 (FX)	<p>Studentul cunoaște 40 – 31 % din conținuturile curriculumului.</p> <p>Studentul demonstrează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studierea surselor bibliografice recomandate în proporție de 30%; - incapacitate de analiză și interpretare; - incapacitate de argumentare; - imprecizii esențiale privind conținuturile asimilate.
3, 2, 1 (F)	<p>Studentul cunoaște 30 – 0 % din conținuturile curriculumului.</p> <p>Studentul demonstrează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studierea surselor bibliografice recomandate în proporție de 20% sau defel. - incapacitate de analiză și de interpretare; - incapacitate de argumentare; - niciun rezultat privind lucrul independent.

VIII. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

Obligatorie:

1. Boghossian P., Lindsay, J. *Cele 7 principii fundamentale ale comunicării. Arta conversațiilor imposibile. Psihologie practică*. London: Globo, 2020. 296 p. ISBN 9786069653036
2. Ghișoiu, C. *Identitate în Uniunea Europeană*. București: Universitatea București, 2012. 162 p. ISBN 978-606-16-0121-9
3. Howes, M. *Psihologie practică. Comunicarea eficientă. Patru pași pentru a îndrepta lucrurile*. București: Trei, 2022. 288 p. ISBN 9786064012333
4. Russev, Vl., Ognev, I. *Psihologia comunicării*. Iași: Ideea Europeana, 2020. 368 p. ISBN 9789731925103
5. Țarnă, E. *Bazele comunicării. Curs universitar*. Ediția a II-a, Chișinău: Prut Internațional, 2017. 408 p. ISBN 978-9975-54-355-2

Suplimentară:

1. Andre, Ch., Lelord F. *Cum să te iubești pe tine pentru a te înțelege mai bine cu ceilalți*. București: Trei. 2011. 312 p. ISBN 978-606-719-526-2
2. Carnegie, D. *Arta comunicării eficiente*. București: Curtea Verde, 2021. 240 p. Editura Herald, 2021, ISBN 9786064407634
3. Chappuis, R. *La psychologie des relations humaines*. Paris: Presses Universitaires de France, 1987. 234 p. ISBN 10-213-0422-83-7
4. Chelcea, S. *Personalitate și societate în tranziție*. București: Știința și tehnica. 1994. 342 p. ISBN 973-590-451-9

5. Curley, Tyler, M. Social Identity Theory and EU Expansion. În: *International Studies Quarterly* Vol.53, No. 3 (Sep., 2009), pp. 649-668. ISBN 978-961-235-709-2
6. De Peretti A., Legrand J.A., Boniface, J. *Tehnici de comunicare*. Iași: Polirom, 2001. 392 p. ISBN 973-683-505-7
7. Ekman, P. *Cum pot încuraja părinții, sinceritatea în comunicarea cu copiii*. București: Trei, 2011. 222 p. ISBN 978-973-707-471-3
8. Enăchescu, C. *Experiența vieții interioare și cunoașterea de sine – de la Socrate la Freud*. București: Fast Print, 2009. 272 p. ISBN 978-973-46-1483-7
9. Georgescu, M. *Introducere în psihologia comunicării*. București: Teora, 2007. 197 p. ISBN 978-973-725-799-4
10. Gilles, A., Guittet, A. *Psihologia comunicării în grupuri*. Iași: Polirom, 2007. 264 p. ISBN 978-973-46-0759-4
11. Green, A. *Comunicarea eficientă în relațiile publice. Crearea mesajelor și relațiilor sociale*. Iași: Polirom, 2009. 325 p. ISBN 978-973-46-1345-8.
12. Iluț, P. *Sinele și cunoașterea lui. Teme actuale de psihosociologie*. Iași: Polirom, 2001. 224 p. ISBN 973-683-849-8
13. Lacombe, F. *Rezolvarea dificultăților de comunicare*. Iași: Polirom, 2005. 211 p. ISBN 973-681-971-X
14. Mihăilă, V. *Identitate națională, identitate europeană. Simboluri și confruntări*. București: Editura Militară, 2009. 220 p. ISBN 978-973-320-800-6
15. Mocanu L., Leanca A. *Psihologia comunicării*. Iași: Polirom, 2010. 245 p. ISBN 978-606-8085-72-2
16. Moscovici, S. *Psihologia socială a relațiilor cu celălalt*. Iași: Polirom, 1998. 265 p. ISBN 973-683-071-3
17. Mucchielli, A. *Arta de a comunica: metode, forme și psihologia situațiilor de comunicare*. Iași: Polirom, 2005. 258 p. ISBN 9789734652082
18. Neumann, V. *Tentația lui Homo-Europaeus*. București: RAO, 2020. 320 p. ISBN 978-9975-159-16-6
19. Preda, M. *Comportament Organizațional*. București: Polirom, 2006. 198 p. ISBN 973-46-0330-2
20. Rosenberg, M.B. *Comunicarea nonviolentă*. București: Ponte, 2014. 272 p. ISBN 978-6068-405-13-1
21. Rückle, H. *Limbajul corpului pentru manageri*. București: Editura Tehnica, 2000. 334 p. ISBN 973-31-1347-6
22. Rus, F. C. *Introducere în știința comunicării și a relațiilor publice*. Iași: Institutul European, 2002. 100 p. ISBN 978-9736-11-2180
23. Rusnac, S. *Preocupări contemporane ale psihologiei sociale*. Chișinău: RVR, 2007. 264 p. ISBN 978-9975-78-566-2
24. Rusu, A. *Managementul comunicării și relațiile interpersonale*. Iași: Polirom, 2010. 273 p.
25. Săucan, D., Ș. *Comunicarea didactică*. București: Atos, 2002. 240 p. ISBN 973-8375-02-9
26. Scârneci, F. *Introducere în sociologia identității*. Brașov: Universitatea Transilvania din Brașov, 2009. 316 p. ISBN 978-973-598-530-1
27. Stânea, R. *Tehnici de comunicare. Suport de curs*. Alba Iulia: Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia. 2013. 47 p. ISBN <https://drive.google.com/file/d/19j5g29pFTO2s-3sR3fMp0ZIRlyS926eq/view?usp=sharing>
28. Siewert, H. *Totul despre INTERVIU în 100 de întrebări și răspunsuri*. București: Tehnica, 1999, 156 p. ISBN 9733112887
29. Simion, Ch. *Ce ne spunem când nu ne vorbim*. București: Trei, 2011. 234 p. ISBN 978-9737-074-294
30. Soitu, L. *Comunicare și acțiune*. Iași: Institutul European, 1997. 284 p. ISBN 978-606-24-0285-3
31. Spînu, S. Identitate, aculturalitate și comunicare în spațiul european. În: *Administrarea Publică*. 2022, nr. 2(114), pp. 21-26. ISSN 1813-8489 CZU: 008+316.77(4). [https://doi.org/10.52327/1813-8489.2022.2\(114\).02](https://doi.org/10.52327/1813-8489.2022.2(114).02)
32. Stanton, N. *Comunicarea*. Iași: Societatea “Știința & Tehnica”, 1995. 77 p. ISBN 973-98167-7-0

33. Șleahțișchi, M. *Eseu asupra reprezentării puterii*. Chișinău: Știința, 1998. 316 p. ISBN 9975-67-099-7
34. Tartler, G. *Identitate europeană*. București: Cartea Românească, 2006. 248 p. ISBN 973-23-1914-3
35. Targ, R. *Puterea fără limite a minții*. București: Trei, 2011. 232 p. ISBN 9786069280461
36. Turk, C. *Comunicarea eficientă. Cum să le vorbești oamenilor*. București: Trei, 2009. 278 p. ISBN 978-973-707-812-4
37. Van Cuilenburg, J.J., Scholten, O., Noomen, G.W. *Știința comunicării*. București: Humanitas, 2000. 332 p. ISBN 973-50-0633-2
38. Vlad, C. *Textul aisberg*. Cluj: Casa Cărții de Știință, 2000. 277 p. ISBN 9736860981
39. Zamfir, C., Stănescu, S. *Enciclopedia dezvoltării sociale*. Iași: Polirom. 2007. 664 p. ISBN 978-973-46-0702-0.
40. Zubenschi, M. Ipostaze ontogenetice dintre metafore și orientări în carieră. În: *Psihologie, revista științifico-practică*. 2019. nr. 1-2(34), pp. 67-76. ISSN 1857-2502.
41. Доценко, Е. Л. *Психология манипуляции: феномены, механизмы и защита*. Москва: Издательство МГУ, 1997. 344 с. ISBN 5-88711-038-4

Resurse electronice:

1. *Articole psihologice pentru studenți*. Disponibil online: <http://www.simplypsychology.org>. (accesat: 17.01. 2023).
2. *Biblioteca electronică pentru studenți*. Disponibil online: <http://lib.rus.ec/b/204465/read>. (accesat: 17.01. 2023).
3. *Cursuri în format digital*. Disponibil online: <https://biblioteca-digitala.ro/>. (accesat: 17.01. 2023).
4. *Revista de psihologie al Asociației Psihologilor din Republica Moldova*. Disponibil online: / <http://www.key.upsc.md/>. (accesat: 17.01. 2023).
5. *Revista de Psihologie*. Disponibil online: <http://revistadepsihologie.ipsihologie.ro/>. (accesat: 17.01. 2023).
6. *Revista Psihologie. Pedagogie Specială. Asistență Socială*. Disponibil online: / <http://www.upsc.md/> Wikibooks, the open-content textbooks collection that anyone can edit http://en.wikibooks.org/wiki/Introduction_to_Psychology. (accesat: 17.01. 2023).

Teme pentru comunicări și prezentări:

1. Comunicarea – formă fundamentală a interacțiunii interpersonale.
2. Moduri de interacțiune interpersonală în activitatea artistică.
3. Identitatea de sine, problema liderului și a conducerii în microgrupuri.
4. Tălmăcirea râsului și a elementelor comunicării paraverbale.
5. Comunicarea nonverbală și minciuna.
6. Comportamentul nonverbal – diferențe culturale.
7. Interferența dintre drepturile fundamentale ale omului și situațiile conflictuale.
8. Activități ce ar putea fi organizate în scopul depășirii prejudecăților în comunicare.
9. Strategii de soluționare a conflictelor specifice vârstei.
10. Strategii de comunicare cu persoanele de altă apartenență etnică.
11. Rolul manipulării în comunicare.
12. Rolul de comunicare ale membrilor grupului: timidul, narcisistul, prietenul, dușmanul, servitorul, prefăcutul, altruistul.
13. Categorizare, identificare și comparație socială în exprimarea identității sociale europene.
14. Comunicarea scrisă în context european: scrisoarea, raportul, cererea.
15. Tehnici de comunicare în grupul de apartenență: consensul, coeziunea, forța.
16. Roluri de comunicare ale membrilor grupului social: timidul, narcisistul, prietenul, dușmanul, servitorul, prefăcutul, altruistul.
17. Metode de eficientizare a comunicării bazate pe inteligența emoțională.
18. Strategii de dezvoltare a competențelor comunicative și emoționale în relația dintre generații.
19. Strategii de dezvoltare a competențelor comunicative și emoționale în multiculturalitate.
20. Recompensele ca modalitate de încurajare a comportamentelor adecvate la tineri.
21. Managementul comunicării eficiente și relațiile interpersonale.
22. Stereotipuri și obediențe culturale.
23. Europa și conceptul de identitate multiplă.
24. Identitatea de sine a tinerilor din comunitatea europeană.

Model de evaluare periodică:

1. Analizați accepțiunile termenului de „comunicare”. (20 minute)
2. Elaborați un organizator grafic descriptiv al sensurilor atribuite conceptului de comunicare. (30 minute)
3. Descrieți în tabelul de mai jos, conform modelului caracteristicile emițătorului în comunicare. (20 minute)

Nr.	Caracteristicile emițătorului
1.	Să cunoască pregătirea și comportamentul receptorului
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
...	

4. Completați fișa criteriilor de clasificare ale formelor comunicării (20 minute)

<i>Criterii</i>	<i>Forme</i>	<i>Precizări</i>
După	comunicarea	cu sine (monologul interior sau verbalizat)
	comunicarea interpersonală	
	comunicarea	în cazul unei relații grupale de tip “față în față”
	comunicarea publică	
După	comunicarea	între parteneri care au statute inegale (elev-profesor, soldat-ofițer etc.)
	comunicarea orizontală	
După	comunicarea	între persoane (este specific umană)
	comunicarea paraverbală (CPV)	
	comunicarea	între persoane, prezentă prin gesturi, mișcări, expresorii, embleme etc.
	comunicarea mixtă	
După	comunicarea	transmiterea întâmplătoare de informații între persoane
	comunicarea subiectivă	

5. Explicați cum și de ce paraverbalul și nonverbalul se decodifică de 4,5 ori mai rapid decât verbalul. (20 minute)

Test de evaluare semestrială

Subiectul I. METODEDE ȘI TEHNICI DE SOLUȚIONARE A CONFLICTELOR

№	Conținutul subiectului	puncte
1.1.	Rezumați conceptul și noțiunile de hartă a conflictului, negociere, mediere	4 p.
1.2.	Elucidați metodele și tehnicile de soluționare a conflictelor: prin negociere	6 p.
1.3.	Explicați esența strategiilor de diminuare a efectelor emoționale negative ale conflictului.	10 p.

Subiectul II. COMUNICAREA NONVERBALĂ

№	Conținutul subiectului	puncte
2.1.	Descrieți funcțiile limbajului nonverbal	4 p.
2.2.	Explicați semnificația mișcărilor corpului uman, în contextul comunicării nonverbale și a indicatori de decodare a expresiei faciale	6 p.
2.3.	Analizați aspectele comunicării nonverbale și regulile de interpretare a limbajului nonverbal	10 p.

Subiectul III. BLOCAJE ALE COMUNICĂRII

№	Conținutul subiectului	puncte
3.1.	Definiți și explicați noțiunea de comunicare scrisă	4 p.
3.2.	Explicați procesul de redactare a scrisori de intenție/motivație	6 p.
3.3.	Argumentați rolul comunicării prin internet în afirmarea în profesia didactică și artistică	10 p.

Scala de notare

Nota	Puncte maxime	Nota	Puncte maxime	Nota	Puncte maxime
5	6-8	7	12-18	9	26-28
6	9-11	8	19-25	10	29-30

Subiectele testului de evaluare semestrială

Modulul I. Sinele și identitatea socială.

- I.1. Conceptul de Sine, definiție și caracterizare generală.
- I.2. Ego și identitate (raționamentul biografic al Sinelui, narațiune și reflexivitate).
- I.3. Teorii ale Sinelui (teoria propriului-ului sau complementaritatea Sine-Ego după G.W. Allport, teoria tendinței realizării sinelui sau "persoana cu funcționare completă" după C. Rogers, teoria psihosocială a dezvoltării personalității după E. Erikson și teoria creșterii sinelui prin speranța activă și autoperfecțiune morală după E. Fromm).
- I.4. Sinele ca autor al propriei biografii (imaginea și stima de sine). Sinele ca actor social (imaginea și reputația socială), simboluri reprezentative ale identității europene.

Modulul II. Cadrul conceptual și formele comunicării.

- II.1. Dimensiuni psihologice și factorii determinanți ale comunicării.
- II.2. Forme ale comunicării (comunicarea de tip verbal, nonverbal, interpersonală, mediatizată, esopică și altele).
- II.3. Nivele ale comunicării umane (intrapersonală, interpersonală, în grup, publică și comunicarea de masă).
- II.4. Blocaje și tehnici de comunicare.
- II.5. Identitatea europeană prin prisma dimensiunilor psihologice ale comunicării, formelor și nivelelor sale.

Modulul III. Perspective sociopsihologice: aspecte conceptuale ale identității europene

- III.1. Înțelegerea procesului de creare a identității europene (categorizare, identificare și comparație socială, teoria identității sociale - SIT).
- III.2. Homo Europaeus și conceptul de identitate multiplă.
- III.3. Comunicarea și cultura - atribut al identității europene.
- III.4. Traumă, reziliență socială și criză în comunicare.

Modulul IV. Conflict versus valori identitare europene (echitate, incluziune, oportunitate etc.).

- IV.1. Aspecte psihologice ale conflictului.
- IV.2. Prejudecăți, discriminare și stereotipuri în comunicare (prejudecăți automate, flagrante și subtile, test de asociere implicită, orientare către dominanță socială, discriminare, model de conținut stereotip, stereotipuri).
- IV.3. Conformitate și supunere (norme descriptive, influență informațională, influență normativă).
- IV.4. Metode și tehnici de soluționare a conflictelor.

„Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.”